

170 De Confess. quoad absolut. à re/erv.
quod de his de sent. excom. in 6. & tradunt com-
muniter Doctores.

Quar. 3. An moniales ratione perpetui im-
pedimenti possint etiam à casibus Bullæ cœnæ
per Episcopum absolvi.

Resp. Poss. Non quidem ex vi Tridentini
sess. 24. de reform. cap. 6. cum tali privi-
legio per dictam Bullam ut derogatum, sed
ex facultate Episcopis competente ex vi ju-
ris communis per textus supra citatos, qui
à pluribus Doctores, teste Gobat. t. 1.
tract. 7. num. 385. extenduntur etiam ad ca-
sus contentos in Bulla cœnæ, quia jura ob
identitatem rationis, præsertim quando con-
tinent favorem, trahuntur ad casus similes,
in quibus militat eadem ratio, cap. cum dile-
ctis, ubi Abbas, & Decius, de confirmat.
nulli, vel inutili. Neque repugnat, quod facul-
tas una via negata, altera concedatur, quan-
do oritur à diversa causa; ut in casu nostro;
nam facultas concessa per jus commune rati-
one perpetui impedimenti oritur à necessi-
tate, ne quis perpetuo in excommunicatione
permaneat, & contingat in absolutum decede-
re. Facultas verò concessa per Tridenti-
num non datur ex necessitate, sed ex privile-
gio dignitatis Episcopalis; vel quia delictum
mitiori pœna censetur dignum.

Quar. 4. An Episcopus in vim supradictæ
facultatis possit absolvere moniales etiam ab
hæresi occulta.

Resp. Absolutè non posse, contra Mallet.
Pellicion & Verricel. & hoc propter hære-
sis gravitatem, & rigorosam ipsius reserva-
tionem. Unde non venit in generali conces-
sione absolventi omnes casus contentos in
Bulla cœnæ, quia est speciali nota digna
ut docent viginti Doctores relati à Diana

t. 9.

t. 9. in opere coord. tract. 7. ref. 153. & tollitur
omnis dubitatio per declarationes Gregorii
XVIII. Clementis VIII. & Urbani VIII. ac
Innocentii X. qui omnes declaraverunt, in
Jubilæis, concessa facultate in omnes casus
Bullæ cœnæ, non teneri comprehensam fac-
ultatem absolventi à crimine hæresis, nisi
expressè, & specificè declaretur.

Quar. 5. An moniales regularibus subje-
ctæ possint per suos Prælatos absolvi à
casibus occultis, contentis in Bulla cœ-
næ.

Resp. Negativè cum Sigifmundo à Bomo-
nia, Tamburino, Naldo, & aliis relatis à
Diana. 7. tract. 1. ref. 299. contra Suarez, Ro-
driq. Peyrin. Pontel. Vega. & alios. Ratio
est, quia fundamentum tententiæ affirmati-
væ innititur privilegio S. Pii V. tribuenti Prio-
ribus Dominicæ, ac proinde omnium religio-
sorum Prælatis erga suos subditos in foro con-
scientiæ tantum, & per se ipsos omnem facul-
tatem absolventi, & dispensandi, quam ha-
bent Episcopi vigore Tridentini; Cum ergo
Episcopi, ut vidimus supra, nullam habeant
facultatem in casibus Bullæ cœnæ erga suos
subditos, nullam pariter habeant Prælati re-
gulares in prædictis casibus erga suos. Quod
modo tanquam indubitatum tenet Diana par
8. tract. 7. ref. 50. tante Decreto Sac. Congreg.
sub die 17. Novembris 1628. Urbano VIII. ap-
probante, in quo revocatur in ampla forma
omnium regularium privilegia absolventi à
casibus Bullæ cœnæ. Et licet contendat Bor-
donus ex Peyrino decretum loquenti tantum
de regularibus in ordine ad ponentes sæ-
culares, hoc tamen est falsum, attempta gene-
ralitate verborum ipsius decreti, quod ita
habet: Nec intra, nec extra Italiam &c.

H 2 posse

posse quemquam absolvere ab isdem casibus Bullæ cœnæ. Virtus enim dictionis quemquam est universalis omnia comprehendens, etiam quæ alias non venirent, Aymo in *conf.* 294. num. 1. & idem in præsentī casu facit, ut comprehendantur sub prohibitionē etiam subditi religiosi. Quare facultas absolvendi moniales ab aliquo ex dictis criminibus, erit impetranda vel à Sacra Penitentiaria, ut vult Theſaurus de penis p. 1. cap. 24. ampliat. 3. vel à Legato, aut ab Episcopo, ut tradunt Sanchez & alii apud Dianam.

Quar. 6. An Moniales fruantur aliquo privilegio quoad absolutionem à reservatis Papæ.

Resp. Si moniales subint immediatē jurisdictioni Prælatorum regularium Ordinis, tunc possunt absolvi ab omnibus iis reservatis à quibus possunt viri religiosi ejusdem Ordinis vigore suorum privilegiorum. Quare poterunt præcipuè absolvi à quinque casibus specialiter reservatis à Clemente VIII. in decreto edito 9. Januarii 1601. si vera est declaratio illa Sac. Congr. quam admittunt Bordon. Vecchius & Naldus in *Sum. v. reservatio*, scilicet, quod per supradictū decretum adimatur facultas regularibus respectu sæcularium penitentium tantum, non regularium in quinque casibus supradictis. Si verò subint immediatē Ordinario, & immediatē consistantur apud Sacerd. nō regulares, inspicieudū est an concessio privilegiativa sit facta regularibus tanquā penitentibus vel tanquā confessariis: si primo modo, possunt absolvi à quocūque ad eorum confessiones deputato, secus autem si secundo modo. Nullatenus tamen moniales sive exemptæ sint, sive non, uti possunt quoad absolutionem à reservatis privilegio Bullæ

Cru-

Cruciatæ, ut constat ex variis summorum Pontificum declarationibus adductis à Pasquali in *Lauret. num.* 1456. & præcipuè ex motu proprio Urbani VIII. *dic. 19. l. l. iii* 1630.

Quar. 7. An moniales, utpotè impeditæ adire Episcopum, possint per proprios confessarios absolvi à casibus Episcopo reservatis, non impetrata ad id peculiari facultate.

Resp. Affirmant plures, & quidem graves Doctores, quos refert, & sequitur Pasqual. ubi *supra* n. 1466. & tanquam probabile admittit Dicastil, & Diana. Quia si ratione impedimenti ad eū Pontificem pro absolutione, descendit facultas absolvendi in inferiores, scilicet in Episcopos; ratione pariter impedimenti ad eū Episcopum pro absolutione descendit facultas absolvendi à reservatis Episcopo in inferiores, scilicet in monialium confessarios. Nō enim debet strictius obligare Episcopus in suis reservationibus, cum debeat conformari intentioni Ecclesie, quæ non intendit obligare ad moraliter impossibile, ut constat ex rationibus, ob quas conceditur, impeditis absolvi posse ab Episcopo. Neque tenetur mittere confessariū pro impetranda facultate, quia, ut notant Sanchez, Castro Palao & Tamburinus in *Meth. expedit. confes. lib. 3. cap. 9. §. 4. num. 17.* reservatio est onus penitentis, non confessarii. Unde Tridentinum *sess. 14. c. 17.* admonet Sacerdotes, ut id unum persuadere nitantur, ut ad Superiorem, & legitimos iudices pro beneficio absolutionis accedant. Non dicit, quod confessarii accedant Superiorem pro facultate, sed quod suadent penitentibus accessum pro absolutione. Tum quia irretitus aliquo crimine Pontifici refer-

H 3

vato

vato non tenetur mittere nuncium, vel Epistolam pro impetranda facultate, ut observant Navar. Enriquez, Ugolin. & alii, quia impedimentum restituit Episcopo jurisdictionem, quæ fuerat per reservationem ablata; ergo neque moniales tenebuntur etiam confessarium, sed impedimentum etiam ipsi confessario restituet facultatem, quæ fuerat per reservationem adempta.

Ceterùm opposita sententia tanquã tutior, & probabilior in praxi est sequenda cum Alterio, Filliucio, & Vasquez, quos adducit, sed non sequitur Pasqual. *loc. cit.* Etenim Concilium Tridentinum *sess. 14. cap. 7.* statuit, Sacerdotes inferiores extra mortis articulum nihil posse in reservata, exceptio autem firmat regulam in aliis casibus. Neque est eadem ratio de reservatis Papæ, quia de his sunt jura concedentia hanc facultatẽ Episcopis, cum non potest Pontifex adiri; quod in casibus Episcopo reservatis nõ invenitur, cum recursus ad Episcopum sit facilior, quam ad Pontificem. Erit igitur onus confessarii obtinere à Superiore facultatem, cum enim sit monialiu Parochus, tenetur ex officio earum spiritualibus indigentis providere, atque adeo pro facultate ad rectè suum munus exequendum necessaria Superiorem adire, Sicuti, casu denunciationis occurrente, tenetur ipse hujusmodi oneri se subijcere.

Quer. 8. An Confessarius possit à reservatis absolvere monialem ignaram reservationis.

Resp. Assirnant plures Doctores, relati, & approbati à Philippino *de Privill. ignor. num. 158.* quia omnis reservatio est pœna, ut asserit aliis relatis Diana *par. 6. ref. 52.* & odiosam illam vocat Sanch. *in Sum. l. 1. c. 10. n. 74.* Nullam autem

autem pœna incurritur abignorante. Navar. Silvest. & alii apud Sanch. *de matrim. lib. 9. dist. 32. nu. 20.* Quare excusari etiam à reservatione invincibiliter inadvertentem ad reservationem tradit Quarti *de cas. reserv. sect. 2. cap. 3. q. 6. vers. Colligitur 1.* cum ingnorantia, & inadvertentia æquiparentur in jure. At resolvendum censeo, nullatenus ignorantiam, aut inadvertentiã a reservatione excusare. Nam reservatio non est pœna poenitentis, sed limitatio jurisdictionis, quod patet, quia reservatio est talis naturæ, ut resistat absolutioni non solum subditi illius Superioris per quem est inducta, sed etiam adveniens, sic ex presẽ habetur ex Constitutione Clementis X. *Superna.* Non potest autem resistere absolutioni quatenus pœna poenitentis, quia sub hac ratione non potest asficere advenam, lex enim non asficit nisi subditos, *cap. à nobis de sem. excommunic.* Resistit ergo absolutioni quatenus limitatio jurisdictionis, cum sub hac tantum ratione asficiat subditum, ipsum scilicet Confessarium.

Imò dato etiam, quòd reservatio esset pœna, vel medicina poenitentis, adhuc asficeret ignorantem. Quia ex allegata Constitutione reservatio diœcesis, in qua Confessarius debet impendere absolutionẽ, ligat etiam confluentes ex alia diœcesi, & tamen ipsis non innotescit, cum ipsis non fuerit promulgata. Ergo ex mente Pontificis reservatio quocunque modo sumpta semper asficit ignorantem. Et ideo hanc sententiam tenent communiter Doctores quos refert Gobat. *ro. 1. de Sacram. rr. 7. n. 360.* ubi admittit ignorantiam solos illos casus à reservatione excusare, qui annexam habent reservatam excommunicationem; quia, dicit ipse, tunc intelligitur,

176 De Confess. quoad absoluo. à reserv.
tur, reservationem in pœnam delicti esse im-
positam.

Quar. 9. An Confessarius dubius de reser-
vatione peccati, vel censuræ possit monia-
lem absolvere,

Resp. Possè; quia reservatio est odiosa, at-
que aded ad calus, & censuras certas tan-
tùm restringenda. Ita Sanch. Trullenc., &
alii, quibus subscribit Anton. à Spiritu San-
cto *direct.* Conf. tom. 1. tract. 5. disp. 15. sect. 7. n.
943. qui pariter *sect. 8. n. 46.* cum Leandro,
Lugo, & Dica. filii. docet, monialem cum du-
bio supradicto à Confessario absolutam, si po-
stèa deprehendat, peccatum illud certò fuisse
reservatum, non teneri iterum subdero
Sacerdoti habenti facultatem circa reservata
Quia stante tunc tali debito fuit directè per
Confessarium absoluta; nam dubium reser-
vationis non adimit jurisdictionem absolven-
di, cum reservatio, ut diximus, solum ad
calus, cenuras certas extendatur.

Quar. 10. An in aliquo casu possit validè,
& licitè confessarius Monialem absolvere à
reservatis.

Resp. Quando concurrat necessitas com-
municandi, ita ut absque nota infamix, &
gravi periculo scandalii communio non possit
omitti, tunc confessarius non solum potest,
sed etiam debet absolvere, directè quidem à
non reservatis, indirectè verò à reservatis;
Quia positiva lex de confessionis integritate
cedit juri naturali tuendi famam propriam, &
præcepto charitatis vitandi scandalum. Ita
Doctores adducti à Layman. *li. 5. tract. 6. c. 12.*
nu. 10. ubi addit, idem esse dicendum, etiam
si excommunicatio sit annexa reservationi.
Et num. 12. ampliatur conclusionem, asserens,
quòd confessarius ingressus ad audiendam
con,

confessionem monialis infirmæ, si inveniat il-
lam reservato erimine irretitam, poterit su-
pradicto modo absolvere, quamvis in proba-
bili mortis periculo non existat; partim quia
aqualis urget necessitas, si quidem monialis
egro animo ferret privationem absolutiois, cum
ex sua parte benè sit disposita; partim
quia graves Doctores absolute docent, quòd
Sacerdos penitentem, qui peccata reservata
habet, absolvere possit cū onere, ut ea sola Su-
periori postèa confiteatur; & ab aliis directe
absolvatur, Interim tamen debet confessarius
in supradictis casibus procurare facultatem
reservatorum à legitimo Superiore, ut vigo-
re illius monialem modo dicto absolutam, di-
rectè à reservatis absolvat.

Quar. 11. An confessarius obtinens licen-
tiam absolventi certam monialem à reserva-
to, possit uti pro alia.

Resp. Negativè cum Bordon. in *Miscell.*
decis. 146. & Beja *par. 3. casu 10.* contra Moro-
num. Quia Superior licentiam concedens
intendit gratiam facere juxta petitionem,
nam Princeps, aut Superior solet se accom-
modare precibus porrectis, *can. inter dilectas §.*
et æterum de fid. instrument. ubi *Glof. v. petitio*
ait, responsum conformari petitioni. Cum ergo
petitio fuerit pro una moniali præcisè de-
terminata, pro illa tantùm censetur concessa
Sed quid dicendum, si monialis pro qua obten-
ta fuit facultas absolventi illam à reservato,
& fuit ab alio absoluta, si, inquam, iterum
incidat in illum casum, absolvi ne poterit
virtute illius prioris facultatis, qua pro illa u-
sus non fuit confessarius in prima vice? Non
potest, quia facultas illa ex mente conceden-
tis, & intentione petentis emanavit limita-
te pro casu incurso, non incurrendo.

Quar. 12. An, quo jure, & quando moniales possint absolvi a reservatis etiam non obtenta, immò negata facultate à proprio earum Præla to.

Resp. Si moniales sunt exemptæ, & subduntur Præla to regulari, possunt absolvi licentia non obtenta, dummodo tamen fuerit petita, idque ex indulto Clementis VIII. Regularibus factò, & per Urbanum VIII. postea innovato, quod sic habet: *Quod si regularium confessorius casus alicujus facultatem petentibus Superior dare noluerit, possint nihilominus confessarii illa vice penitentes regulares absolvere, etiam non obtenta à Superiore facultate.* Ubi duo notanda: primò, quod possunt absolvi, etiam si licentia fuerit justè negata, quia Pontifex loquitur universaliter, nec distinguit de negatione licentiæ justa, vel injusta. Juniper. à Drepano p. 1. disp. 7. q. 8. c. 2. n. 10. Secundum, quod *in illa vice non facit sensum, quòd semel tantum possint absolvere, nam non esset sufficienter religiosorum conscientis provisum, cum sæpius in eadem peccata probabi possint, sed facit sensum, quòd facultas absolvendi transeat in confessorios limitatè, & pro illa tantum vice, ita ut, concurrente iterum casu, non possit in vim primæ petitionis negatè a bsolvere, sed debeat iterum petere; quòd si fuerit quoque negata facultas, poterit etiam pro illa secunda tantum vice absolvere, & sic deinceps. Colligitur hæc doctrina ex iis, quæ tradunt Alphonfus de Leone, Diana, & Naldus, v. *Indulgentia n. 4.**

Si verò moniales subdantur immediatè Episcopo, non possunt absolvi, licentia non obtenta; quia prædictum decretum, ut potè emanatum occasione casuum à Superioribus regularibus reservatorum, declarat, de quibus.

bus Superioribus Pontifex loquitur, & proinde coarctat usum talis privilegii ad casum, in quo licentia fuerit negata à Superiore regulari, juxta doctrinam Surdi *dec. 124. n. 8.* Unde non est extendenda concessio ad casum facultatis negatæ ab Episcopo, quia juri Episcopali præjudicaret, & gratia Papæ semper ita est intelligenda, ut alteri præjudicium non inferat; ut communiter Doctores.

§. IX.

De Confessario Monialium quoad Sigillum Confessionis.

Quar. 1. **Q**ua diligentia debeat confessio, nis sigillum à monialium Confessario custodiri.

Resp. In sigilli custodia major à monialium Confessario diligentia, quam in secularium confessionibus excipiendis, est adhibenda; cum enim moniales sint ex sexus fragilitate suspicacissimæ, & ob familiarem, ac diuturnam inter seipsas consuetudinem cuiusque genium, mores, & defectus agnoscant, facillimè ex minimò etiam nutu, gestu, aut verbo, quæ inter seculares essent indifferencia, possunt peccata ab aliis confessa deprehendere. Confessarius igitur sedulo, ac diligenter advertat, ne suo dicto, aut factò ostendat aliquid, ex quo sive directè, sive indirectè possit contingere fractio sigilli.

Quar. 2. Quænam cadant sub sigillo.

Resp. Cadere ea omnia, ex quorum revelatione potest reddi onerosum, & odiosum Sacramentum. Quare celari debent hoc sigillo non tantum mortalia, sed etiam venialia; cum hæc tamen differentia, quòd mor-

talia nec in genere, nec in particulari sunt manifestanda; venialia verò, licet in particulari manifestari non possint, ne unum quidem quantumvis minimum, quia ex communi Doctorum sententia materia hujus sigilli parvitatem non admittit; possunt tamen in genere; & sic non frangit sigillum Confessarius, si dicat talem monialem confessam esse venialia, nam sine his non potest impertiri absolutio. Secus si dicat monialem plura, vel gravia peccata venialia fuisse confessam, quia occultum est, illam plura, vel gravia venialia perpetraste. Hurtad. *de penit. disput. 12. diff. 4.* Malder. *de sigil. cap. 12.*

Cadunt pariter sub sigillo non solum peccatorum circumstantiis, & quæ utilia sunt, & conducunt ad explicanda peccata, verum etiam ea, quæ nec utilia sunt, nec necessaria, ut sunt defectus, qui ad famam penitentis pertinent, ut se esse illegitimam, rudem, habetis ingenii &c. dummodò à penitente ad peccata explicanda ordinentur. Diana *part. 5. tract. 11. ref. 5.* Imò etiam si non ordinentur, sed referantur incidèter. Grand. & Malder. Quod non admittit Hurt. *loc. cit.* quamvis consulat ab illarum manifestatione abstinere: nisi sint hujusmodi defectus passim noti.

Item cadit sub sigillo penitentia imposita, si illa sit signum culpæ mortalis cere, aut dubiæ, aut peccatorum venialium specialium quoad numerum, vel quoad speciem. Secus si penitentia sit ita levis, ut ex illa colligi nequeat, nisi penitens confessus sit venialia. Grand. *2. 2. contr. 7. tract. 11. disp. 6. num. 5.*

Dona verò, & virtutes alicujus monialis, sicuti etiam propositum alicujus puellæ educandæ de religione capiendæ, vel matrimonio intendo, non spectare ad religionem sigilli docet

docet Malderus; quia quasi nunquam manifestantur ad explicationem peccati; potest tamen penitens ad hæc celanda sub naturali sigillo Confessarium obligare.

Quæ. 3. Quibus locutionibus possit frangit sigillum.

Resp. Frangi si Confessarius dicat, se audivisse in monasterio peccatum grave, etiam si non nominet monialem, vel sapere recurrere ad Superiorem pro reservatorio facultate. Diana *loc. cit. ref. 35.* Item si dicat non absolvisse monialem aliquam, nihil addendo. Imò etiam si addat non absolvisse ob confessionem nondum perfectam propter superveniens impedimentum, Grand. Fagund. & alii relati à Diana *loc. cit.* Nam tales locutiones statim offendunt audientium aures, & malam opinionem de statu monialis ingerunt, nisi alioqui probatæ ac perfectæ virtutis esset, & conscientiæ.

Item frangit sigillum si dicat non absolvisse monialem de peccato certè cognito ab illis cum quibus loquitur, quia obligatio sigilli est per scientiam, verò aliarum est per accedens; quod à fortiori dicendum est, si non absolvisse de peccato publico, & notorio, quia scandalo publico non satisfecit. Quia peccati quidem publicum est, sed quod accesserit ad confessionem sine vera penitentia, quod certè indicat factum negatæ abolitionis, alius non innovescit. Dian. *ubi sup. ref. 42.* Hinc fit, quòd Confessarius, dum audivit confessionem alicujus monialis, cui non debuit absolutionem impertiri, si interrogetur à Sacrificana, utrum preparare debeat fenestellam pro illius communione, debet respondere, quòd interroget penitentem, an debeat communicare. Henricus, & Trullenc. *in praxi Sacram. lib. 4. c. 8. dub. 4. n. 9.*

Frangit insuper sigillum dicendo tale ma-

niam sibi occulte, & extemporaneè fuisse confessam, quia clandestina, & extemporanea confessio ingerit gravius criminis suspicionem Reginal. Navar. & Mercer. apud Dianam *loc. cit.* qui pariter asserit cum Lugo, Granada, & aliis, frangi sigillum si dicat, monialem suis impertinentiis, & nanijs sibi caput obtundere, vel esse scrupulosam, simplicem, irrefolutam, obstatam &c. si hujusmodi defectus solum cognovit ex confessione. Potest enim hæc manifestatio Confessarii moniali displicere, & aliquando obesse, ne eligatur in Prælatam, vel ad alia officia, ut optime advertit Tamburinus.

Quar. 4. An per omissionem possit frangi sigillum confessionis.

Resp. Assertivè ex Sancio, Basso, & Antonio à Spiritu Sancto de *Sacram. Penit. tract. 5. disp. 19. sect. 6. n. 1646.* Nam in aliquibus circumstantiis ex omissione dicti licujus, vel facti potest oriri vel suspicio de mala conscientia penitentis, vel ipsius confusio, aut verecundia. Unde frangit sigillum Confessarius si interrogatus, an abolverit monialem criminiosam, non respondeat: an monialis aliqua sit honestè vitæ & digna quæ eligatur in Abbatissa, & taceat. Quia ex taciturnitate Confessarii arguitur in primo casueam non abolvissè, adeoque modo quodam confuso datur intelligi status dictæ monialis, in secundo vero ingeritur gravis suspicio de illius honestate, ac probitate. Ita Doctor. citati. Item frangit, si ex pluribus monialibus sibi confessis alias laudet de bona conscientia, alias verò non. Præbet enim occasionem suspicandi, istas tam bonam conscientiam non habuisse, Perez *disp. 4. sect. 4. num. 3.* Tamburin. *Metbod. expedit. confes. lib. 5. cap. 3. §. 1. num. 2.* Secus dicendum.

dum si de aliquibus seorsim loquatur, quia tunc nulla videtur fieri comparatio, aut exclusio aliarum, de quibus non occurrit tunc occasio loquendi. Tancredi *tract. 1. disp. 4. g. 11.* Antonius à Spir. Sancto *loc. cit. n. 1522.* qui pariter sustinet *n. 1574.* frangi sigillum, si Confessarius, qui semel, aut iterum monialem inabsolutam dimisit, vocatus tertio ire nolit, ne ultra tempus cum illa infumat, dummodò tamen penitens ad priores confessiones accesserit animo confitendi peccata, licet indisposita, quia v. gr. ab occasione proxima, quam tenetur, & potest dimittere, non vult abstinere. Si verò priores confessiones instituit animo tantum simulandi, ut satisfaceret præcepto Prælati, vel ad removendum scandalum, non frangitur sigillum, quia ex illis confessionibus non fuit orta obligatio sigilli, cum neutra illarum confessio fuerit, sed confessionis simulatio, cui Confessarius cooperari non debet. Hinc neque fractor sigilli dicitur esse si vocatus, non pergat ad audiendam monialem, quæ in priori confessione eum sollicitavit ad turpia, quia provocatio illa ad malum non est sub sigillo, cum non sit peccatum, quod penitens confiteatur, sed quod committit in illa confessione. Lugo *disp. 2. 3. n. 116.* Perez *disp. 54. sect. 1. 3. n. 11.* Dicaflili. *disp. 12. n. 171.* docens, Confessarium delinquere contra sigillum, si omittat consueta humanitatis, & charitatis officia erga monialem, quæ illi confessio est murmurationem aliquam contra ipsum; multo magis si se duriorum, & asperiorum exhibeat, quia in utroque casu sequeretur confusio, & displicentia penitentis, Graf. Reginald. Trullenc. & alii relatis à Christophoro à S. Joseph. v. *Confessio in append. ad 3. part. de sigil. dub. 5. n. 14.*

Quar.

Quar. 5. An sine fractione sigilli possit Confessarius extra confessionem cum moniali loqui de errore in confessione commisso.

Resp. De penitentis licentia posse, sine licentia non posse. Ita communiter Doctores, quorum aliqui limitando subsistent, licentiam non requiri, quando Confessarius advertit errorem statim post impertitam absolutionem, antequam monialis surgat, confertur enim moraliter pelevare eadem confessio, dum adhuc monialis est genuflexa. Dicastil. cit. disp. n. 95, qui addit, in sequenti etiam confessione de errore in præcedenti commisso posse loqui sine licentia; necessarium enim est ad meliorem instructionem, nec penitens conquiri potest, cum locutio sit intra idem Sacramentum, & sub eodem sigillo.

In cæteris casibus ad loquendum sine cum penitente, sive cum alio semper requiritur licentia, quæ debet esse formalis, & expressa; nam præsumpta, tacita, interpretativa, aut virtualis, etiam in bonum ipsius penitentis, non sufficit Fagund. par. 2. lib. 6. Sicuti neque sufficit, quod sit quoque modo obtenta, sed requiritur libera, ac spontanea, non vi, dolo, iniuria, vel per preces importunas, aut metum reverentiale ipsius Confessarii extorta, Henriq. & Fagund. loc. cit. Non est opus quod semper ea licentia detur verbo, sed sufficit, quod detur facto, v.g. quod penitens extra confessionem incipiat loqui cum Confessario de dictis in confessione, tunc enim Confessarius potest prosequi, quia factum æquivalet expressæ concessioni. Aversa, Trullene, & Tamburinus ad monens cum Vasquez contra Suarez, licentiam penitentis ad loquendum cum alio extra confessionem non se extendere ad corripiendum complicem, quamvis

ad

ad hunc effectum tuisset expressè concessa; quia sigillum non tam est in favorem penitentis, quam complicis, & sic univèrsa causa, que examinatur in confessionis tribunali, est strictissimo sigillo absolvenda. Neque confessio est instituta ad redargutionem complicis, sed ad correctionem penitentis.

Quar. 6. Utrum Confessarius uti possit scientia habita in confessione ad bonum finem.

Resp. Negative; quoties periculum est revelationis directæ, vel indirectæ, tam alicujus peccati in confessione auditi, quam eorum, ex quibus pudor, aut damnum penitenti resultet. Ita Doctores, quos plena manu congerit Anton. à Spir. Sancto, loc. cit. num. 1548. Si enim hoc intelligeretur esse possibile, redderetur penitentia Sacramentum omnibus formidabile, & daretur animabus occasio amittendi spiritale solatium, minus fidenter, ac frequentius ad confessionem accedendo. Hinc sequitur, non posse monialium Confessarium ex scientia confessionis dicere, monialem aliquam pro tali officio non esse aptam, nec puellam pro admissione ad habitum, nec Novitiam pro professione. Neque monero Prælatum, aut Abbatissam, ut mutet claves, attollat muros, fenestras claudat, ad crates invigilet &c. etiam si hoc esset in bonum penitentis, quatenus scilicet ex clavium mutatione, & parietis elevatione tolleretur ipsi occasio ruine spiritualis. Fagund. p. 3. l. 6. c. 3. n. 9. Neque suggerere Concionatori, ut vitium aliquod in particulari reprehendat, multo minus ipse in exercitiis spiritualibus reprehendere. Malder. de sigil. cap. 24. Neque colloqui cum Confessario extraordinario de peccatis alicujus monialis, que utcumque ex confessione cognovit, etiam si hoc ordinaretur ad bonum regimen

gimen animæ monialis prædictæ. Bassæus u. *confessio*, 7. n. 20. Ratio horum omnium est, quia huiusmodi locutionibus coniceretur, eum loqui ex noticia confessionis; quod est contra sigillum.

Hoc tamen non violaretur, si Confessarius specialis humanitate, & solertiori cura adjuvaret monialem, quam ex scientia in confessione habita deprehendit, tacuisse peccatum aliquod in præteritis confessionibus propter ruborem, & pusillanimitatem. Quia præcipua ratio sigilli est, ne confessio difficilior, & gravior reddatur penitenti, quod non accidit in hoc casu; nam monialis agrè ferre non potest, quòd humaniter excipitur. Perez *supra* n. 7. Trullenc, Lugo, Bassæus, & alii.

Quar. 7. An penitens teneatur ad sigillum.

Resp. Negativè, sed tantùm teneri sub secreto naturali non revelare aliquid de confessione, quo se sine iusta causa infamet, vel Confessarii bonæ existimantioni detrahatur, vel aliud damnum accidat. Anton. à Spirit. Sanct. *loc. cit.* n. 1517. Unde non licet moniali dicere suo amato, sibi à Confessario interdictam fuisse cum eo amicitiam, & familiaritatem, quando Sacerdoti indè crearetur periculum. Hinc quando est periculum alicujus talis incommodi ex parte monialis, potest ab illa Confessarius exigere secretum, ut cum ipsa in negotiis suæ conscientiæ liberius valeat tractare. Ita cum Maldero, Fagundez, Silvest. & aliis Bassæus *sup.* n. 11. ubi cum Suario, Soto, & Henriquez contra Palud. & Navar. docet teneri tantùm sub secreto naturali observare ea, quæ Confessarius sub tali secreto ei aperuit.

§. X.

§. X.

De Confessario quoad sollicitationem.

Quar. 1. AN monialis teneatur, confessarium sollicitantem Episcopo, vel Inquisitori denunciare.

Resp. Teneri ex Conflit. Gregorii XV. quæ incipit *Univerſi*, etiam si sollicitationem consenserit; ita tamen, ut sollicitationem, ac verba, & actus turpes confessarii denunciaret, taceat verò suum consensum, quem non tenetur propalare, neque respondere, licet super hoc esset ab Episcopo, vel Inquisitore interrogata. Quòd si dubitet, consensum posse propalari, monenda est, confessorem de hoc interrogari non posse; sicque id ex se fateatur, nullatenus esse scribendum.

Quar. 2. An monialis sollicitata satisfaciat denunciando per epistolam ad Episcopum, vel Inquisitorem missam.

Resp. Videri quòd sic; quia cum sit impedita personaliter adire, denunciando per epistolam, facit quantum in se est. Nihilominus cum communi Doctorum oppositum tenendum est, ex declaratione Urbani VIII. in litteris ad Cardinalem Borromæum datis 27. Septemb. 1624. in quibus traditur forma servanda, scilicet quòd denunciaret per confessarium, qui de licentia, & juridica commissione Ordinarii, vel Inquisitoris extra confessionem medio juramento juridicè recipiet in scriptis talem denunciationem, expresso nomine, & cognomine tam personæ sollicitatæ, quam confessarii sollicitantis, & eam mittet ad iudicem, à quo priùs licentiam recipiendi talem denunciationem obtinuerat. Hodie tamen

men in similibus casibus consulit Sac. Congr. Generalis Inquisitionis, quæ licentiam concedit recipiendi prædictam denunciationem sine Notario: ita vidi observatum in præxi. Instructio confessarii pro recipiendis huiusmodi denunciationibus exhibetur à Pignat. *l. 1. consultat. 104.*

Quar. 3. Quomodo se gerere debeat confessarius cum moniali recusante denunciare.

Resp. Admonet de obligatione, quæ illi incumbit, denunciandi, & quidem sub mortali, nec non de majori excommunicatione, in quam incidit omitendo denunciationem, immò quòd toties in idem peccatum mortale, eandemque incidit excommunicationem, quoties moraliter potens, negligit denunciare. Lupus ex Bonacina. Ante oculos exhibeat grave animæ periculum, in quo versatur, & explicet, quibus, & quot bonis privetur innodata excommunicatione. Ostendat Inquisitorum prudentiam, & dexteritatē in excipiendo denunciationem, sigillum secreti in reticendo denunciante, & benignitatem in puniendo denunciatum. Suadeat, quòd denunciationis finis nihil aliud est, quam salus ipsius delinquentis, & zelus catholicæ Religionis, pro qua tuenda non tam ruborem, humanolque respectus tenemur vincere, quam sanguinem ipsium, si opus sit, effundere. Hæc, & his similia suggerat confessarius, prout muneris sui partes, monialis imbecillitas, & charitatis ratio videbuntur postulare.

Quar. 4. An supradictæ moniali denunciare recusanti possit confessarius protrahere terminum ultra tempus vi edicti præfixum ad denunciandum.

Resp. Non posse quia nullam habet jurisdictionem super legem Superiorum, ad quorum

rum prudentiam spectat examinare protractionis necessitatem. Putant tamen Sayrus, Freitas, Achuna, & alii apud Dianam *p. 1. tract. 4. ref. 27.* solummodo posse concedi tempus consulendi peritiores, quod tamen præstetur absque longa temporis dilatione, & interim, data fide denunciationi, absolvi posse, sicuti enim qui ob legitimam causam differt restituere, aut fei iudici præsentare, potest pro illa saltem vice absolvi, supposito firmiter proposito restituendi, vel fei præsentandi, ut primum poterit: ita à pari discurrunt citati Doctores.

Quar. 5. An confessarius sollicitatus à moniali sit denunciandus, si in sollicitationem consentiat.

Resp. Negat Peyrin. Bonac. Portel. Castropal. Hurtad. & alii apud Leandr. *tract. 5. de poenit. disp. 13. q. 20.* quibus assentitur Bord. Boss. Delben. & probabile putat Diana *part. 1. tract. 4. ref. 10.* Primum, quia Constitutiones Pontificum loquuntur de Confessariis sollicitantibus, unde tanquam odiosæ non sunt extendendæ ad casum Confessarii sollicitati. Secundo, quia in presenti hypothefi cessat præsumptio, in qua funtiantur dictæ Constitutiones, scilicet quòd Confessarius malè sentiat de fide, cum enim mulieris activa sollicitatio efficacissima sit ad inducendum in lapsum, ex facto ipso consurgit evidens argumentum, quod ex fragilitate potius, quam ex mala credentia consenserit. Tertio, quia cum rarò contingat casus mulieris sollicitantis, de hoc non censetur à Pontificibus dispositum, quia leges humanæ de his, quæ frequenter accidunt, tantum disponunt.

Neque dici potest de hoc esse apertè dispositum in Constitutione Gregorii XV. per illà clau-

clausulam, aut cum eis illicitis, & inhonestis sermones, seu tractatus habuerint. Confessarius enim consentiens sollicitationi, proprie dicitur habere inhonestos sermones, seu tractatus prætextu confessionis. Nam responderi potest, quòd, cum verba illa, aut cum eis illicitis sermones, seu tractatus habuerint, subsequantur immediate ad verba sollicitare vel provocare tentaverint, ab his debent recipere interpretationem, l. Hæres palam, §. sed si notam, ff. de testam. & notant Glos. Bortol. Surd. & Mantica. quos refert, & sequitur Paquial. in q. moral. jurid. q. 217, n. 8. Cum igitur verba illa sollicitare & provocare importent inductionem, & provocationem activam, verba quoque subsequente, scilicet sermones, & tractatus inhonesti debent intelligi cum inductione, & provocatione activa, unde non possunt adaptari ad calum Confessarii sollicitati, & potius fuerunt addita ad majorem explicationem, quam ad diversificandam dispositionem, quia dictio alternativa aut posita post genus, non inducit dispositionem diversam à priori, sed resolvitur in expositivam, seu declarativam. Rota part. 1. decis. 300. num. 26. recent.

Histamen non obstantibus sentio cum Leandro loc. cit. Fagundes, & aliis dictum Confessarium esse denunciandum tanquam expressè comprehensum sub clausula illa, aut cum eis illicitis, & inhonestis sermones, seu tractatus habuerint: Ita interpretante consuetudine, & praxi Tribunalis S. Inquisitionis punientis huiusmodi Confessarios, cui interpretationi standum est, quia interpretatio ex iubeatua observantia magis attenditur quàm quælibet alia, sicuti pluries firmavit Rota apud Pignatell. tom. 1. cons. ult. §. 2. num. 18. Ita pari-

pariter suadente ratione, nam consensus ille expressus illicitus est, & inhonesti tractatus complementum.

Quar. 6. An in prædicto casu sit denunciandus Confessarius, si ad Monialis sollicitationem nihil respondeat.

Resp. Si nullum signum approbationis exhibeat non esse denunciandum, quia tacens neque assentiri, neque dissentiri videtur ex regul. jur. 44. in 6. Imò in odiosis, & prejudicialibus taciturnitas habetur pro disensu. Flor. l. invitum de ser. sub. prad. Sicul. in c. cura de jur. pat. Neque potest inferri consensus per hoc, quòd ex officio, & ex circumstantiis loci, & actus Sacramentalis, quem exercet, teneatur monialem reprehendere, non verò tacere. Nā illa taciturnitas potest oriri vel à timore, vel à pusillanimitate, vel ab horrore, vel à confusione, quod sufficit ad excludendam præsumptionem consensus in sollicitatione, quia in conspectu boni & mali lex favet exclusioni delicti, & in dubio possibilis honesti, & possibilis inhonesti, semper capienda est interpretatio possibilis honesti, per tradita à Sperel. decis. 175. n. 1. decis. 174. n. 46.

Eoque magis cessat in moniali obligatio denunciandi, quia per necesse cogeretur suam turpitudinem detegere. Cum enim, ad hoc ut iudex possit iudicium suum efformare, debeat monialis allegare in denunciatione dictum aliquod, vel factum, aut signum inductivum sollicitationis, in presenti nihil aliud esset allegabile nisi sola taciturnitas Confessarii. Hæc autem non potest inducere sollicitationem, aut aliquod inhonestum præcisè, & de per se considerata, cum sit indifferens, sed tantum ut conjuncta cum prævia monialis sollicitatione, unde ad effectum procedendi contra

Con-

Confessarium deponi deberet cum hac qualitate, quia sub hac tantum ratione esset criminosa. Ad hoc autem non tenetur monialis, quia non tenetur se ipsam prodere, *cap. cum debeat, de elect. in 6. & Doctores communiter.*

Quar. 7. An monialis monasterii regularibus subiecti teneatur denunciare suum Generalem, si ab ipso fuerit sollicitata.

Resp. Videri, quod non, quia in delictis inferentibus suspicionem hæresis non tenetur filius patrem denunciare. Bordonus in *manual. Confultor. sect. 18. n. 40.* alios referens. Ergo neque monialis suum Generalem, qui patri equiparatur in iure; & ideo pari punitur poena subditus delinquens in proprium Superiorem, ac filius delinquens in patrem naturalem; *authent. ut cum de appellat. cognosc. §. causas autem vers. vita parentum.* Quare optimè procedit argumentum a patre ad Superiorem, per eaque tradit Gratianus. *discept. 436. n. 2.* Imò fortius urget, quia parentes spirituales magis venerandi sunt quam carnales. *cap. ita diligere, & c. Pitacium 30. q. 3. ubi Glos. versu multo magis.* Rursum cessat in conjuncto obligatio denunciandi conjunctum suspectum de hæresi, si exinde notabile familiæ damnium vel in bonis, vel in honore timeretur. Ita citati à Carena *p. 2. tit. 9. n. 12.* Cessabit igitur etiam in moniali, quia denunciatio cederet in gravissimum dedecus non unius tantum familie, sed universi Ordinis, cuius monialis est membrum, si caput ejusdem detegeretur tale crimen perpetrasse.

Hæ tamen futiles, & inanes rationes facile corrumpunt, si attendatur Cõsultationes Gregorij XV. & Alexandri VII. in quarum prima expressè disponitur esse denunciandos *Rogatores cujuscumque dignitatis, & præminentie,*

aut

aut quibus privilegio munitis. In secunda verò statuit, religiosos teneri, & obligatos esse accedere ad denunciandum Ordinarii, vel inquisitoribus locorum quoscumque, etiam Confratres, ac Superiores, etiam primarios suos ejusdem ordinis, & Religionis, quos noverint esse de fide quomolibet etiam leviter suspectos. Unde monialis prædicta ad suum Generalem denunciandum absolutè est obliganda.

Solum à Doctoribus controvertitur à quo iudice sit procedendum in causa, Bordonus in *Sac. Tribun. c. 27. n. 27.* innixus dispositioni *Cap. Inquisitores 16. in 6.* sustinet, accepta denunciatione non posse Inquisitores ad ulteriora procedere, sed admonita Apostolica Sede expectandum esse quid decernat. Possè verò absolutè procedere docent alii cum Freita, & colligunt ex *Constit. Gregorij XV. Media via* incedit Diana, concedit posse, sed non debere nisi Supremo Tribunali prius consulto.

Quar. 8. An sit denunciandum Confessarium, qui confessionis prætextu intra claustrum vocatus a moniali se infirmam simulante, & provocatus ad turpia sollicitationi resistit, & sollicitantem obiurgavit; sed quia monialis minata fuit se exclamaturam vim sibi inferri, nisi consentiret, infamiae metu consentit.

Resp. Affirmat Carena *part. 2. tit. 7. §. 19. nu. 24.* Quia verè habuit tractatus inhonestos occasione confessionis; neque considerandus est timor, quia levis est, utpotè illatus à scemina. Negant absolutè Sancius, Acuña, Peyrin. Trullenc. Freit. quos refert, & sequitur Leander. *loc. cit. quest. 23.* quibus subscribit Janu. *de cons. refer. ref. 38.* Ratio est, quia consensus ad inhonesta non tenet voluntarius, sed infamiae metu extortus; hic autem

1

metus

metus gravis est, nam viro probro gravior est ipsa morte honoris jaçura, ex allegatis à Sanchez lib. 4. de matrim. disp. 15. n. 11. & cedit in constantem virum, licet sit illatus à foemina, quia quando agitur de minis exequendis per verba, mulier promptior, & efficacior est ipso viro, Bordon. loc. cit. n. 245. Neque obstat, quod sicut metus non excusat à peccato, ita nec à pœna; ut habetur in cap. sacris de iis, qua vi metus sùe causa. Nam hoc procedit in foro poli, in quo quis necem potius tenetur subire, quam peccatum admittere, ut per Glof. & Doctores in cit. cap. Sacris. Scius autem est in foro fori, & respectu pœnæ temporalis, ut distinguendo advertit Menoch. de arbit. jud. causa 354. n. 18. § 21.

Confessionis iniquis cum Diana par. 10. tract. 24. res. 40. denunciandum esse, sed absque abjuratone dimittendum, extraordinaria pœna imposita, quia metus attenuat quidem culpam, sed non profus excludit, ut in d. cap. Sacris, adeoque licet excuset à quota pœna; non excusat tamen à Tota, Thefaur. 99. forens. lib. 3. q. 46. n. 4.

Quar. 9. An confessarius sollicitans monialem in confessionario, sed extra confessionem, neque occasione confessionis, & sine prætextu, aut simulatione confessionis, sit denunciandus.

Resp. Divisos esse de more in hac difficultate Doctores. Negant Lupus, Bonacina, Lezana, & Bordon. in Miscel. decis. 422. quia extra occasionem confessionis in quovis loco, ut confessarius sit denunciandus, necessaria est simulatio confessionis, ut colligitur ex verbis Bullæ Gregorianæ. ibi. Sive extra occasionem confessionis in confessionario, aut in loco quocumque, ubi sacramentaliter confessiones audiuntur,

untur, seu ad confessionem audiendam electis, simulantes ibidem confessiones audire. Nam hæc ultima clausula simulantes ibidem confessiones audire refertur ad quemcumque locum, sive sit confessionale ordinarium, sive deputatū, aut electum pro confessione, ut probatur ex generali regula, quod clausula ultimo loco posita refertur ad omnia præcedentia, cap. inquisitioni 7. de appellat. Maxime quia si clausula præcedentes regulantur ab eodem verbo audire, debent quoque cadere sub eadem dispositione simulationis. Affirmant alii, præcipue del Bene de off. Inquisit. dub. 137. sect. 11. in Petit. num. 5. Bordonus in Manual. Consult. sect. 25. nu. 49. ubi priorem sententiam retractavit, & Naldus in Summa v. sollicitatio in fin. ubi testatur sic servari in sanctissima Generali Urbis Inquisitione. Alii verò media via procedentes distinguunt. Si confessionale indifferens sit tam ad urbanè loquendū, & de aliis tractandum, quam ad excipiendas confessiones, ut moris est in pluribus monasteriis, tunc confessarius sollicitans in tali loco indifferenti non est denunciandus ob rationes prioris sententiæ; dummodò tamen absit confessionis simulatio. Si verò confessionale nullatenus, nisi ad confessionis finem aperiatur, vel si etiam ob alium finem solet aperi, sollicitatio tamen fiat in diebus pro confessione designatis, tunc est denunciandus, quia semper ex circumstantiis intervenit confessionis simulatio, licet in confessario desit animus simulandi. Ita Sancius in select. disp. 11. n. 68. in fine.

Nihilominus à secunda sententia non est recedendum, stante Sacræ Congregationis decreto de mandato Pauli V. emanato 10. Julii 1614. quod ita habet: Facta relatione, quia multi confessarii tractant cum mulieribus

in confessionali extra occasionem confessionis de rebus inhonestis, decrevit, ut contra hujusmodi confessarios procedatur in sancto officio. Neque valet, quod ait Bonacina de matrim. q. 4. punct. 16. prop. 5. scilicet, decretum intelligendum esse ex presumptione fori externi presumentis ex loci circumstantia sollicitatione factam esse confessionario confessionum audiendarum occasione; neque quod prædictum decretum utpote ante constitutionem Gregorii emanatum explicari debeat juxta terminos ejusdem constitutionis requirentis simulationem confessionis; decretum absolute loquitur, & ideo absolute intelligendum, & quatenus etiam versaremur in dubio, possessio fiat pro decreto. Præter quam quod etiam Constitutio Gregorii comprehendit hujusmodi casum, ut advertit Bordon, in Manual. loc. cit. Advertit tamen ex Eminentissimo Albitio Dandinus de susp. de her. c. 3. sect. 3. subjecl. 5. n. 5. quod ex sollicitatione in confessionario, vel alio loco a confessionibus audiendis deputato, extra occasionem, & simulationem confessionis, non oritur, nisi suspicio de levi, etiam attentata praxi Sanctæ Romanæ inquisitionis, quia inalicu non intervenit veri Sacramenti abusus, ut notat Hurtad. resol. moral. tract. 4. cap. 2. res. 34.

§. XI.

De Confessario quoad Moniales scrupulosos.

Quat. 1. Quid generaliter observare debet generaliter confessarius cum monialibus scrupulosis.

Resp. Alsuefaciat illas, ut sibi tanquam directiori pareant, obedientia cæca, & firmiter cre-

credant, etiam contra gravissima, que habere possunt, argumenta peccandi. Sit unica earum ratio auctoritas confessarii docentis. Nec est necesse conscientiam scrupulosam deponere, cum conscientia proprie non sit, sed vana quædam apprehensio; sed satis est quod putens, se, etiam flante suo iudicio, non peccare; & certè de facto coram Deo non peccant, quia sequentes sui confessarii dictamen, quod probabile est, sequuntur, atque adeo prudenter operantur. Vasquez, Less. Coninc. & alii.

Dubitationes illarum in mitiorem partem semper interpretentur. Interrogationes minutiores, & fortasse necessarias pro aliis ad cognoscendas species peccatorum, non inculcet. Unde expedit aliquando, cum illis confessarium pactum inire, ut nihil ex se confiteantur; sed tantum respondeant in interrogationibus faciendis ab ipso confessario, qui eas interrogare poterit de his, in quibus secundum earum statum potuerunt peccare, & ipsæ moniales per esse vel non esse respondere.

Non permittat suos scrupulosos tanquam peccata confiteri, neque confessiones generales instituire, nisi certissimè constet de necessitate, quia experientia compertum est hoc esse mentem potius turbare, quam conscientie fluxus componere. Quare suadeat, ut à peccatorum præteritorum memoria perinde ac à demonum suggestionibus abhorreant. Si aliquando quosdam scrupulosos audire velit confessarius, judicans id ad curationem, & illarum consolationem conferre, id faciat protestando tamen se non ad confessionem, sed ad consilium adire.

Consultat, ut nihil iudicet esse mortale, nisi manifestè, & absque formidine cognoscat, &

aliquando etiam nisi jurare possit esse mortale. Vsq. p. 2. *disp.* 67. c. 72. n. 8. & alii; Immo hæc regula fallit in aliquibus ita scrupulosis, ut quidquid eis in mentem venit, etiam medio juramento judicent admisisse. Unde efficacior medicina erit, secundum aliquos Neotericos apud Balsæum v. *conscientia* n. 32. nulla peccata interiora habenda esse à scrupulosis ut talia, nisi quando prodeunt in actum externum, cum pro illis favorabilis est præsumptio, ipsas cogitare in crimen consentisse, cum longè à committendo distabant.

Quar. 2. Quas Doctorum opiniones ad sedandam conscientiam scrupulosam possit eligere.

Resp. Ex Navar. Man. *cap.* 27. nu. 287. Meroll. t. 1. *disp.* 3. *cap.* 3. n. 38 5. posse eligere quamcunque opinionem probabilem benigniorem, & favorabiliorem; Exempli gratia, Vota dubia an sint eniussa, & præcepta an sint imposta non obligare, quamvis major sit in obligationis partem propensio. Saugh. Rebel. Castro Pal. Confessiones absque dolore sufficienti non ex industria factas, vel dimidiatas, non esse repetendas, Merol. *loc. cit.* Non peccare eum, qui legem observat juxta communem sensum bonorum, licet is sensus laxior videatur. Leges civiles de facto, vel raro, vel certe non frequenter obligare sub mortali; ecclesiasticas item nec multo frequenter. Non enim debet exstimari legislator tam rigidus, ut hominibus bonæ voluntatis peccata adscribat pœnamve decernat; neque Deum, aut Ecclesiam suis præceptis efficere velle, ut homo in stultitiam cadat, quod scrupulosis facile contingere potest. Ita ex S. Antonin. Layman. *lib.* 1. *tract.* 1. c. 6. §. 4. Peccata dubia pro scrupulosis censenda non esse peccata

Lu

Lugo de Pœnit. atque adeo non esse sub obligatione confessario aperienda, multò minùs numerum dubium, vel dubias circumstantias, Suar. & Granado.

Quar. 3. Quomodo se gerere debeat confessarius cum moniali scrupulosa dubitante præteritis confessiones integras non fecisse.

Resp. Prohibeat omnino ne confiteatur peccata ante ultimam confessionem commissã, quia scrupulosus hoc illi ingerit, & præsumendum est, omnia peccata fuisse confessam; tum quia, ne ipsius scrupuli foveantur, à tali confessione est excusanda, ut post Gerton. Tamburin. & Reginald. *lib.* 2. n. 128. de qua re iterum n. 131. ubi advertit, debere confessarium in hoc insistere, ut dictam scrupulosam capacitatem reddat, quod sufficit mediocri diligentia in conscientia examinanda, qua adhibita, non debet aliud metuere, cum in diligentiori examine ad sit periculum faciendi odiosam confessionem, tum periculum damni ipsius penitentis, tum summa difficultas, quæ est moralis impossibilitas; unde præstat, aliqua potius omitti, quam intolerabilia hæc damna subire, Tamburin. in *Method. expod. confessi. lib.* 2. *cap.* 10. §. 1. num. 22. Immo, si sæpè solet confiteri, debet injungere, ut nullum conscientia examinet præmittat, tum quia, si peccasset realiter, ob oculos certè peccatum semper haberet, tum quia tota scrupulosorum vita conscientia examen est. Molina *tract.* 4. *disp.* in fin.

Quar. 4. Quomodo se gerere debeat confessarius cum moniali scrupulosa, quæ semper hæsit, an in præcedentibus confessionibus, vel in præsentibus habuerit verum dolorem, firmiterque propositum non peccandi.

Resp. Suadeat, dolorem sufficientem in

I 4

in-

instanti haberi posse. Lyman. *lib. 5. tr. 4. cap. 4.* & satis esse in quolibet gradu, etiam remisso. Suar. & Layman. *ibidem*, nec requiri cordis quamdam teneritudinem, aut lacrymarum compunctionem, vel dolorem alium sensibilem. Gerson. quem sequitur Reginaldus *loc. cit. n. 127.* Item sufficere in scrupulis desiderium doloris, vel dolorem de non habendo dolorem; quia in illis desiderium intensioris doloris est indicium veri doloris. Layman, *loc. cit.* Quod ad propositum vero ad moneat, non necessario requiri explicitum, sed implicitum satis esse, hoc est illud, quod involvitur in ipso actu detestationis, & displicentiae; non enim quis vult committere, quod ipsi displicet. At quia etiam scrupulis angipote est, an hoc propositum habeat, quia praevidet, immo certo sibi persuadet, se propter fragilitatem suam relapsuram, munus confessionis erit animum illius erigere, ostendendo, quod potest consistere dubium, ac praevidentia relapsus in peccatum cum firmo proposito non peccandi; quia illud est actus intellectus, hoc autem posterius est voluntatis. Silvest. *v. confes. 1. q. 21.* Insuper, ut quantum fieri potest omnis scrupulis occasio tollatur; quando praedicta monialis non habet mortalia, eam in absolutam dimittat, & communionis summptionem praecipiat.

Quar. 5. Quomodo se gerere debeat confessarius cum monialis infidelitati, & blasphemiae scrupulis vexata.

Resp. Scrupulos huiusmodi minus esse metuendos, magnisque contemnendos, Granaad. *1. 2. tract. 12. disp. 5. n. 8.* quia malum illud, in quod prolabi distamus, minus timoris incutere consuevit. Unde infidelitas, & blasphemiae, sicuti utpote spiritum respicientes

cientes non tantum delectant, ita minus periculosi ingerunt. Moniale igitur scrupulis huiusmodi vexatum exprobrare expediet, quod parum fidat, divinam potentiam praesse omnibus nolentibus fidem deserere. Moneat, quod tantum abest, ut ex rebus divinis dubitationem nec minimam concipiat, quin potius ex angoribus animi, & voluntatis reluctantis afflictione desumatur violenta praesumptio firmitatis fidei in ipsa.

Quar. 6. Quomodo se gerere debeat confessarius cum moniali scrupulosa, quae dubitat, consensum cogitationibus inhonestis praestitisse.

Resp. Suadeat, ut cum talibus cogitationibus non disputet, nihil illis respondeat illisque despiciat, horror enim erga illas, & displicentia sunt sufficientes argumentum, consensum non praestitisse. Quare non sinat monialem nimis descendere ad particularia, neque permittat de istis cogitationibus confiteri, nisi ut supra diximus, a deo certa sit de consensu, ut etiam jurare possit. Caveat confessarius moniali huiusmodi imponere, ut, quando a dictis cogitationibus agitate, signo crucis in corde, capitis agitatione, tussione pectoris, vel alio corporis gestu illas conetur deplere, quia experientia docuit, talium actuum frequentiam plurimas ad insaniam, nullas vero ad conscientiae tranquillitatem adduxisse. Unde consultus erit, ut diximus, quod parvipendat. Ad quod obtinendum juvabit, modo asperis, modo blandis verbis suadere monialem, ut firmiter credat, quod confessarius, quirationem de ea reddere debet, non parvipenderet, si illas gravia esse peccata cognosceret.

Quar. 7. Quomodo se gerere debeat confessarius cum moniali scrupulosa in horarum canonicarum recitatione.

Resp. Subeat absolute, ut abstineat à reiteratione officii, vel aliquam ejus partem, quam reliquisse putat, etiam si hic scrupulus obrepit, dum recitat officium, sed audacter ad sequentia pergat, Navar. & Reginal. quia semper minor illi tranquillitas ex secunda, & tertia recitatione, quam ex prima. Suggestat, ne sit nimis circa attentionem sollicita quia ipsa attentio ad distractionem vitandam, distractionem parit. Nam ut optime ad vertit Cajet. 2. 2. q. 83. art. 17. dum scrupulosi volunt esse attenti, habent potius attentionem ad intentionem habendam, taliter quod intentio sit objectum tantum suæ attentionis, quam ad verba distinctè, & reverenter dicenda. Doceat itaque attentionem externam satis esse, unde & posse voluntariè distrahi. Coninch. Layman. Hurtad. & alii. Quod si ista non juvant, sed adhuc scrupulis, & anxietatibus premitur, potest confessarius præcipere, ut ab officii recitatione tantisper supersedeat, donec à suis anxietatibus sit libera; Gobat. *tr. 1. tract. 5. cas. 23. sect. 2. num. 714.* Quia graves scrupuli juncti magnis anxietatibus sunt revera magnum malum, tam animi, quam corporis, & verè majus quam nonnullæ ex iis inhiemitatibus, quas magni nominis Doctores admittunt pro excusantibus.

Quar. 8. Quomodo se gerere debeat confessarius cum moniali scrupulosa reconfitente peccata venialia.

Resp. Ex Gerlon. & Rodriq. optimum remedium esse, quod non curet, peccata hæc saltem particulatim confiteri, nisi aliqua

quæ

quæ videntur graviora, reliquia omnia breviter, & succinctè in confessione aperiat. Nihil enim talem peccatorum sollicitudo animam turbat, non sedat, ideo melius est dimittere conscientiam suam in pace super his, recogitando, quod in præfenti statu naturæ lapsæ, secundum communem Theologorum sententiam, moraliter impossibile est, sine speciali gratiæ privilegio omnia peccata venialia vitare. Prædicta igitur monialis bono animo fit; attendat suam vilitatem, & miseriam, attendat simul & pietatem Dei, atque immentiam misericordiam, quæ animæ verè penitenti, & ab omni peccato plenè a veritate non potest non succurrere, atque ignoscere.

Quar. 9. Quomodo se gerere debeat Confessarius cum moniali scrupulosa pluries ad ipsum revertente priusquam ad communionem accedat.

Resp. Moneat quod tam anxie sollicitudo verlutia diaboli est, qui, dum suggerit sæpius reverti, distrahit animam à devotione, & sub majoris munditiæ prætextu surripit tempus illud, quod ad tanti Sacramenti præparationem deberet impendi. Quare talis anxietas, & inquietudo, ne dum nõ juvat, sed impedit Dei in nobis operationem per suam gratiam; nam ut rectè notat Gerlon *in tr. de divers. diab. tentat. lib. B.* immoderata illa puritatis cura, ac peccati nimius timor ei non placet, quia quædiu Deum ita timeamus, non videmur eum laetis diligere, habentes illum de nimia severitate suspectum. Unde fit, ut inani metu concepto minuatur fiducia accedendi ad communionem nobis tantopere necessariam.

Ostendat igitur moniali, majorem pro Eucharistia suscipienda dispositionem oriri mandatis confessarii obediendo, quam in scriptura

losa suæ conscientiæ repurgatione immorando. Nemo enim per suam diligentiam quantumvis summam absque speciali Dei revelatione potest eò perungere, ut certò sciat quòd sit in gratia. Unde ad Sacramentù illud omni veneratione dignissimum fructuose lumentum sufficit certitudo moralis, seu quòd tantam diligentiam impèderit in repurganda conscientia, quantam adhibuisset in opere faciendi, ex quo maximù lucrù speraret. Item exponat, quòd ex repetito ad Confessarium accessus nò solum nò sit animus quietior, sed ut ipsa experitur, magis, ac magis perturbatur.

Quare Confessarius monialem hanc graviter arguat, & reverentem expellet, & si fortè asserat peccata venialia habere, quæ clavibus subdat, salutare erit proponere, quòd ex Còe. *Trid. sess. 14. cap. 5.* venialia taceri possunt in confessione sine culpa, neque impediunt effectum gratiæ Sacramentalis, ut testantur plurimi cum D. Tho. 3. p. quæst. 79. art. 8. Præterquam quòd possunt multis aliis modis extra confessionem deleri, nempe digna Eucharistiæ sumpcione, aquæ benedictiæ aspersione, orationis Dominicæ recitatione, & devota pectoris tunctione. Hostien. in *sum. tit. de Pœnit. & remis. §. de quibus peccatis.*

Quar. 10. Quomodo se gerere debeat confessorius cum moniali dabitante de sua salute quia se carere dulcedine spirituali in omnibus actibus experitur.

Resp. Ostendat confessorius, quod dulcedo spiritualis, & sensibilis cordis mollietudo non sunt efficacia, & infallibilia signa charitatis, utque reddunt hominem perfectiorem. Multoties motus naturæ sunt, & proinde etiam in peccatoribus reperiuntur. Neque è contra ariditas signum peccati

cati est, aut reprobationis argumentum. Item, quamvis dulcedo illa, sensibilisque devotio juvent ad bonum, & perfectionem; tamen propter nostram fragilitatem sæpè sunt occasionès periculi, & præsumptionis; ariditas verò animam collocando in spiritu humilitatis, Deo, qui humilia respicit, magis appropinquat. Immo gravior est illi anima in tali desolatione, quàm si magna devotione afflueret, quia in pressura non ita facile quis se ipsum, vel sua quærere potest, sicut in sensibili devotione. In hac namque sæpè te natura immittet, & dum inmodicè anima delectatur, maculam contrahit.

§. XII

De Confessario quoad maniales habentes Visiones, revelationes, & apprehensiones supernaturales.

Quar. 1. Quomòd se gerere debeat Confessorius cum moniali dictos favores experiente.

Resp. Benignè illam excipiat, ne austeritate occasionem tacendi præbeat, patienter audiat, & solerter interroget, ut benè, & exactè spiritum illius, omnesque cordis affectus valeat penetrare. Non per hoc quòd videt in illa aliquam imperfectionem, statim eam de malo spiritu condemnet, ut advertunt S. Theresia *manl. 6. c. 11.* & Planes in *exò. revelat. lib. 3. c. 23. §. 1.* Neque tamen revelationes, aut visiones statim approbet. Jubeat potius, quòd de talibus favoribus non curet; ostendendo illi, quòd virtus in his non consistit, sed in operibus bonis, & in augmento gratiæ, & charitatis. Quia
revelat.

revelatio aliquando facta est malis hominibus, ut Balaam, Caiphe, & alii; augmentum vero gratiæ solis iustis conceditur.

Quare ostendere debet se propter tales favores illam non æstimare, nec reputare ut Sanctam; imò potius ex quacunque levi occasione eam reprehendat, & humiliet, a deo ut concipiat directorem illam parvi pendere, & de suo spiritu dubitare. Planes *loc. cit. §. 5.* Prudenter tamen in hoc se gerat Confessarius, ne nimiam afflictionem moniali ingeneret, & ne ad desperationem adducat, juxta monitum Pauli ad *Thesalonic. 5.* Spiritum nolite extinguere, prophetias nolite spernere, quod bonum est tenete.

Quar. 2. Quomodo possit distinguere revelationes, & visiones veras à falsis.

Resp. Ad orationem recurat, & fidenter gratiam discretionis spirituum à Deo perat, qui maximè solet illam concedere his, quibus ex officii, & dignitatis ratione animarum incumbit cura, Delirius *disq. magie. lib. 4. qu. 3. sect. 1. litt. E.* A fidiis precibus piam diligentemque Sacra Scripturæ considerationem adjungat, ex illa enim affulget cognitio discernendi à falsis veras visiones, & prophetias. Sanctorum Patrum quoque, & historiæ ecclesiasticæ lectio plurimum conferet. Humilitas præ omnibus directori est necessaria, quia Deus abscondit hæc a sapientibus, & prudentibus, & revelat ea parvulis. Denique prudenti, & multiplici mentis scrutinio res tota examinanda. Ad quod juvabit sequentia perpendere, scilicet, personam revelantem; qualitates monialis, cui sunt revelationes, & visiones; res revelatas; & effectus ex revelationibus, & visionibus resultantibus.

Quar. 3. Quid examinare debeat ex parte persequi revelantis,

Resp.

Resp. Examine quos motus causet in anima, quia bonus Angelus in principio hortatur ab bona, & perseverat in eis; sed malus in principio tendit in bonum, sed postea in flagitium ad malum; ita D. Thom. ad 2. *Epist. D. Pauli ad Corinth. cap. 11.* Item bonus Angelus quavis in principio terreat, statim consolatur, & confortat, malus autem fluctificat, & desolatum relinquit. Perpendat in super, in qua figura appareat; quia si se exhibet in forma bestiarum, & monstruosa, vel si appareat in forma humana aliqua tamen præterit vel curiosa vel deformia, ut si corpus sit atrum, fetens, gibbosum, nares simiæ, aut nimium aquilinæ, oculi inflammantes, & similia, tunc Angelus malus est iudicandus.

Quar. 4. Quid examinare debeat ex parte monialis, cui sunt revelationes, vel visiones.

Resp. Examinandam esse corporis constitutionem, an redundet atra bili, vel melancholia, quia talibus humoribus laborantes solent vehementis esse imaginativæ; atque adeo eorum mentes multis, & fixis phantasmatibus sigillantur. Considerandum, quam valetudine gaudeat, an corporis habitus sit plus equo inedia difformatus, an cerebro læsa, an imaginationis turbida, quia similes ex nativæ læsione, vel ab extrinseco accidenti huiusmodi visa experiri possunt, quod solet phreneticis, & epilepticis accidere; ætatis quoque consideratio habenda, nam si senex, suspicari possumus à capitis debilitate delirium, si juvenis, à cordis levitate periculum.

Juvabit etiam inclinationem bene scrutari quia, ut ait S. Leo, *diaboliis causis quarit nocendi, ubi quemque viderit occupari.* Unde si monialis, cui accidunt huiusmodi visiones;

affe-

affecta sit ad has apprehensiones, regulariter procedunt vel à se ipsa, vel à dæmone; quod ut dignoscatur, debet Confessarius ei præcipere, ut de talibus non curet, nam si hoc mandato tristatur, & in Confessarium invehitur, signum est vel à se ipsa, vel à dæmone visiones huiusmodi esse confictas, qui enim Spiritu Dei aguntur, non tristantur ex Directoris mandato, sed conformantur.

Refert insuper considerare qualis sit, ac fuerit dicta monialis, qualiter erudita, quibus assueta, cum quibus conversata, quibus delectata; an singularia quædam affectet penitentia, ac devotionis signa, per Superiores ecclesiasticos non approbata; utrum sit in spirituali exercitatione veterana, an verò novitia tantum; quia, ut ait Gerson, novitius fervor citò fallitur, si caruerit regente, præsertim in adolescentibus, & feminis, quarum est ardor nimis avidus, varius, effrænus, idèdque suspectus. Unde attendendum est, an si adhuc imperfecta & adhuc in via purgativa, præcipite se per unitivam, aut statim ac orare incipit, sine præparatione idonea præsumat se habere tantum passivè, nihilque ex sua parte operans influxum divinum expectet.

Observandum præcipue an obediens sit suo Superiori, Confessario, ac Directori; si enim in hoc deficit, exponit se manifesto periculo errandi, quia separat se à gubernio capitis sui, & impedit medium, per quod Deus vult suam lucè communicare. Item an suis revelationes aliaque dona revelet pluribus, an suo Confessario tantum intra Sacramentum confessionis, nam si eas divulgat, signum est non dari ibi Spiritum Dei, sed spiritum vanitatis, & superbie. Planes *lib. 3. c. 16. §. 2.* Item si cum Confessario, vel Direttore continuis colloquutionibus

nibus intèdat sub prætextu nunc crebre confessionis, nunc longæ narrationis visionum, & apprehensionum suarum, nunc alterius consulibet confabulationis. Expertis credite, nominatim Augustino, & Bonaventura, inquit Gerson, vix est altera pestis vel efficacior ad nocendum, vel insanabilior.

Quar. 5. Quid examinare debeat ex parte ipsius revelatio.

Resp. Examinare debet primò an aliquid contineat falsitatis; si enim aliquid habuerit quantumvis minimum, non est Dei revelatio, sed demonis, vel à propria imaginatione conficta. Quia in Spiritu veritatis non datur locus alicui, etiam minimæ falsitati. Ad cognoscendum autem, an veritas integra in revelatione reluceat, videndum est, an sit conformis Sacræ Scripturæ; an contineat aliquid contra fidem, aut bonos mores, & veram Theologiam, traditiones Ecclesiæ, & doctrinam communem Sanctorum Patrum. Nà si in aliquo ex his contraverit, talis revelatio falsa, & illusio. Plan. *cit. cap. 10. §. 1.* Secundò ponderandum, an talis revelatio sit necessaria, & de materia gravi; quia revelationes quæ docent res inutilis, leves, & quæ non sunt ad rem, sunt illusiones. Debet etiam adverti, an asserat verba adulationis, quia Spiritus Dei adulator non est. Tertio revelatio quæ detegit culpas, & peccata proximi est valde suspecta, præcipue si aliqua vox sive interior, sive exterior prædicta peccata propalans audiat: quæ jubet reprehendere delinquentem, si inde persona, cui fit revelatio, concipiat despectum illius de qua facta est revelatio, maxime si reprehensio fieri debeat alicui Prælato, vel Sacerdoti, aut personæ, cui specialis debetur reverentia. Planes *lib. 3. c. 12.*

qui pariter valde suspectam reputat revelationem, quæ exhortatur ad rem aliquam in se quidem bona, sed singularem, ut si luaderet monialem ad quotidie in communitate jejunandum in pane, & aqua; singularitas enim illa non posset transire sine scandalo; nisi tamen accederet Superioris, aut Confessarii approbatio. Idem asserit de revelatione suadente opus bonum, quod esset alterius melioris boni impedivum.

Quar. 4. Quid observare debeat Confessarius ex parte effectuum resultantium ex ipsius visionibus, & revelationibus.

Resp. Inspiciat an hujusmodi communicationes excitent in anima facilitatem ad virtutem, & bona opera, desiderium efficacis, & determinationem patiendi pro Christo, propositum dimittendi consolationes sæculi, contemptum sui, & cognitionem propriæ miseræ. Quando enim Deus alicui communicatur, magis homo cognoscit etiam nihilitatem, & miseriam. Quamvis etiam aliquando diabolus falsam inspiret humilitatem, & aliquando lacrymas excitet sensibilibus devotionis, ut postea suos imprimat perniciosus effectus, qui certè dignosci possunt, si moveant voluntatem ad hujusmodi internas communicationes plurimi quæsiandam, eis tenaciter adherendo.

Item, an relinquant pacem, lucem, & certitudinem; nam malus spiritus, licet à principio causet certitudinem, hæc statim perit, & intrat turbatio. An post hujusmodi favores Dei amorem cum summa ipsius reverentia exeriatur. Si enim hæc in se sentit, signum est esse à Deo, secus si anima inveniatur arida, & ad vanitatem propensa. Discutiat insuper an hæc dona sint cum cruce, & mortificatione

con.

conjuncta, vel antecederet, vel concomitaret, vel consequenter. Nam donatur ad manifestationem fidei, & utilitatem Ecclesie; fides autem manifestatur in mortificatione, & patientia christiana, his enim crescit maxime christiana religio.

Denique inspiciat an occupet animam magnus De timor, & tremor, quo mediante roboretur, ne in aliquo etiam minimo delinquat, & fiat cautior, & vigilantior circa proprias obligationes, ne Deo displiceat. Hic optimus effectus est, quia conformis illi motivo Apostoli ad Philip. 2. *In timore, & tremore salutem vestram operamini.* E contra verò si confurgat magna fiducia, & facilitas absque circumspicione, & timore, à malo spiritu est operatio; malus enim spiritus aufert ab anima timorem Dei, ut ad peccatum inducat; prout egit cum Eva illis verbis; *Nequaquam morte moriemini.*

Quar. 7. An ad experiendum prædictæ monialis spiritum possit Confessarius illam Eucharistiam petentem; decipere, porrigendo hostiam non consecratam pro consecrata.

Resp. Negativè per tradita à Suarez, Pape Jord. Regin. & aliis apud Dian. in opere coord. 1. 2. tract. 2. ref. 31. & desumitur ex c. de homine de celebrat. missar. ubi Pontifex loquens de Presbytero ad evitandum scandalum celebrante, & sicet consecrante, decernit, *falsa esse abjicienda remedia, qua veris sunt periculis graviora.* Et quidem in nostro casu fieret periculum idololatriæ; si enim monialis esset fortasse bono spiritu desituta, crederet hostiam sibi porrigi consecratam, ad obsequium puro exhiberet cultum debitum soli Deo. Et quamvis respectu monialis, ratione ignorantie, idololatria illa esset materialis, respectu tamen

212. *De Confessario extraordinario.*
tamen Confessarii esset formalis, quia prævisa, & voluntaria, sicuti esset formale, & culpabile homicidium respectu aliquem inebriantis, si prævidisset ebrium exponendum esse probabili periculo illud perpetrandi, quamvis ex parte ipsius ebrii esset tantum materia le. Quare prædictam fictionem non esse licitam, absolute sustinendum; maxime stante Decreto Innocentii XI. damnantis in propositione quinquagesima simulatam Sacramentorum administrationem, adeoque simulationem in administratione Sacramenti Eucharistiae, prout advertit Cardenas ad prop. 50. disert. 20. cap. 3. n. 27.

§. XIII.

De Confessario Monialium extraordinario.

Quer. 1. **A** Quo eligi, & approbati debeat confessarius extraordinarius monialium; etiam regularibus subjeclarum.

Resp. Confessarius extraordinarius pro monialibus Episcopo subiectis, ab eodem Episcopo eligitur, & approbatur. Et toties approbati debet, quoties deputatur, nec sufficit, quod sit semel approbatus, nisi pro iis, quæ obrinuerint indultum S. Penitentiariæ eligendi ex approbatis pro monialibus semel tantum. Pro monialibus verò regularibus subiectis approbatur ab Ordinario iuxta resolutiones dubiorum S. Congreg. super constitutione Gregorii XV. attamen deputatio, regulariter loquendo, debet fieri à superiore regulari; nã Tridentinum *sess. 15. c. 10. de regul.* statuit deputandos esse ab Episcopo, & aliis superioribus

ribus respectivè ad monasteria sibi subiecta. Nec per Constitutionem Gregorii XV. aut aliunde est ipis talis facultas adempta; & idèd si Episcopus abique justa causa non approbaret, peccaret mortaliter, Pasqual. in *Lan. ret. n. 39.* Quia indirectè jurisdictionem regularium impediret. Non per hoc tamen confessarius sic injustè reprobatus posset confessiones monialium audire, ut habetur ex propositione 23. in ordine inter damnatas ab Alexand. VII. Dixi deputatione in monasteriis exemptis fieri debere à superiore regulari *regulariter loquendo* quia in aliquibus casibus potest Episcopus deputare confessarium secularem, & regularem, etiam alterius religionis, monialibus exemptis; quando scilicet nulla ratione induci possint, ut peccata sua regularibus confiteantur, Sac. Congreg. in *Regien.* apud Pignatel. r. 8. *confult. 53. n. 5.* vel si injustè denegetur confessarius à proprio Prælo regulari, eadem Sac. Congreg. ex Naldo, v. *Episcopus n. 13.* Verùm advertit Pignatel. *loc. cit.* debere Episcopum uti prædicta facultate cum magna discretionem, & ubi de animarum periculo agitur, ne detur causa monialibus liberius agendi contra suos superiores.

Quer. 2. Quot vicibus in anno debeat concedi monialibus confessarius extraordinarius.
Resp. Ex Trident. *loc. cit.* bis, aut ter in anno debet offerri. Et hoc etiam si occasione aliius Jubilei fuerit alia vice concessus, quia privilegium, & gratia principis debet aliquid operari; nihil autem opera retur, si in illis tribus vicibus computaretur concessio facta virtute Jubilei. Neque Prælati in aliquis criminis penam potest pro prædictis tribus vicibus confessarium denegare, cum hoc illis competat virtute Tridentini; privilegium autem à

superiore concessum non potest per inferiorem neque tolli, neque restringi, nisi de ipsius superioris interpretativa voluntate, quæ in presenti casu non potest præsumi, tum quia non desunt alia præce, quibus monialium delicta corrigantur; tum quia ordinariè loquendo, non omnes solent esse in delicto participes, atque adeò delinquentium penam portare non debent in omnes.

Quar. 3. An Episcopus possit per plures vi-ces, quam ter in anno, confessarium extraordinarium Monialibus concedere.

Resp. Ex Bordon. & Diana p. 7. tract. 8. ref. 28. posse. Quia omne id censetur concessum, quod non reperitur expresse prohibutum, maxime quando versamur in materia animæ favorabili, cap. consulisti, 2. q. 5. Neque Tridentinum statuendo quoddam bis, vel ter in anno offeratur confessarius extraordinarius, limitat ad tres vires tantum Spioris facultatè, sed tantum indicat, quod per pauciores non possit.

Quar. 4. An Episcopus possit deputare confessarium extraordinarium pro moniali particulari.

Resp. Universaliter loquendo non posse. Sac. Congr. Episc. in *Panormitana* 27. Maii 1603. Neque perpetuum, neque ad tempus; eadem Sac. Congreg. in *Januensi*, 27. Aprilis 1657. Nisi per Sacram Penitentiarium pro una vice tantum, vel de licentia Sac. Congr. ut declaravit die 1. Septemb. 1645. Verum Bordonus in *Miscel. decis.* 154. sustinet, debere quandoque Episcopum concedere certæ moniali peticum confessarium, ut liberius suæ conscientia possit consulere, maxime si monialis rarissime illum petit, & peticus confessarius est vitæ spectatæ. Censetur enim juxta
causa

causa expurgatio propriæ conscientie cum majori libertate, quod præcipue attendendū est respectu monialium, quæ ex verecundia solent sæpe ea peccata reticere, quæ sine verecundia commiserunt. Hinc colligit idem Bordon. *dec.* 47. posse à fortiori concedere specialem confessarium moniali laboranti in extremis, quia, cum in tali periculo animarum salutis omnibus mediis sit succurrendum, talis ingressus est rationabilis, juxta exigentiam *c. uni de statu Regul. in 6.* & necessarius, juxta Trident. *sess.* 25. c. 5. Immo potest concedere, etiam si monialis illum petat, non pro peccatorum confessione, sed pro animæ suæ scilicet, quia tale periculum consolatione inderet.

Quar. 5. An Moniales possint recusare confessarium extraordinarium à Superiore oblatum.

Resp. Si loco ipsius alium petant, non possunt recusare, nisi allegata causa recusationis, ut diximus, cum de confessario ordinario; Si vero illum recusent nullum alium loco ipsius petendo, possunt sine causa recusare, quia confessarius extraordinarius indutus est in earum favorem, quique autem iuri suo potest sine causa renunciare. Bordon. ubi supra *dec.* 166. Hinc sequitur, non teneri singulas moniales eidem confiteri, cum verba illa Concilii, *qui omnium confessiones audire debeant*, non imponant obligationem: nam verbum *debet*, quando respicit personam, de cuius favore agitur, non importat necessitatem, ut notant Felin. & Tusc. relati à Pasqual. *loc. cit.* solummodo prædicta verba innuunt, quod extraordinarius non possit deputari pro aliquibus, & non pro cæteris, sed pro omnibus sit deputandus, ita ut omnes, si velint, possint confiteri. Ex præcepto tamen Sac. Congr.

greg. Episc. tenentur omnes coram confessorio extraordinario se præsentare, ne discerni possit, quænam sint, quæ ipso indigent, & quæ non.

Quar. 6. An moniales tempore Jubilæi possint eligere in confessorium Sacerdotem non approbatum in specie ad audiendas monialium confessiones.

Resp. Non posse, firmiter Molfesius, Alphons. de Leon, Faustus, & Polac. quos refert, sed non sequitur Bordon. *Miscel. dec. 21.* Ratio est, quia vigore Jubilæi non possunt eligi ad confessiones monialium, nisi approbati ab ordinario; sed qui generaliter approbati sunt ad confessiones sæcularium, nequaquam censentur approbati ab Ordinario ad confessionem monialium, ut expressè statuitur in *Constit. Clementis X.* quæ incipit, *Superna*. Ergo qui generaliter sunt approbati ad confessiones sæcularium, non possunt virtute Jubilæi eligi ob confessiones monialium, quod patet etiam ex declaratione Sac. Congr. missa ad Episcopum Abulensem anno 1593. & relata ab Arauxo in *Select. tract. 1. q. 8. sect. 3. n. 15.* in qua habetur, quod approbatus ad audiendas confessiones certi generis personarum, vel in certa Ecclesia, non censetur approbatus simpliciter, ac proinde quod non potest virtute Jubilæi eligi ad audiendas confessiones aliarum personarum, aut extra ecclesias ipsi designatas.

Quar. 7. An monialibus, quæ ratione infirmitatis confessorium extraordinarium adire non potuerunt, ubi convalescerint, teneatur Episcopus confessorium extraordinarium concedere.

Resp. Non teneri, contra Pellizarium; quia Concilium nihil aliud disponit, nisi quod con-

fess.

fessorium extraordinarium omnibus offeratur: quotiescumque autem exhibetur communitati, quæ omnes moniales repræsentat, pro omnibus exhibetur. Neque obstat, quod prædicta dispositio non possit fortiri suum effectum quoad infirmas, utpotè adire confessorium impeditas. Nam finis Concilii fuit consulere quidem singulis monialibus, sed non uti singulis, & divisivè, sed ut unum corpus confluentibus, & collectivè. Cùm enim verba illa, *qui omnium confessionis audire debeat*, ita debeant accipi, ut confessorius sit deputandus pro omnibus, non pro singulis, ut ex Pasqualigo supra recitimus, clarè patet, quod mens Concilii fuit providere pro omnibus collectivè, non divisivè. Quod etiam declaratur ex praxi, nullibi enim, quod ego viderim, pro hujusmodi monialibus, ubi convalescerint, confessorius extraordinarius deputatur; praxis autem est optima cuiusvis dispositionis interpretis. *si de interpretatione, ff. de legib. Man. tica*, & alii apud Gonzalez *super Regul. Cancell. §. 1. n. 40.* Præterquam quod dispositio potest fortiri suum effectum etiam quoad infirmas, quia infirmitatis impedimentum, est rationalis, & necessaria causa concedendi confessorio ingressum in clausuram.

Quar. 8. Quibus temporibus, & ad quot dies Prælati monialium debeant confessorium extraordinarium deputare.

Resp. Cùm Tridentin. nihil determinet neque circa tempora, in quibus fieri debet deputatio, neque circa dies pro audiendis confessionibus concedendos, utrumque à Prælatorum pender arbitrio. Praxis tamen ferè communis quoad primum est, ut dicta deputatio fiat in unoquoque quadrimestri, quare cuiusque diebus servanda consuetudo, cū hæc vim habeat legis.

K

legis. Ex quo fit, quod si moniales tribus primis mensibus anni peterent confessarium extraordinarium pro illis vicibus, quibus conceditur à Concilio, non tenentur Prælati illarum annuere petitioni. Quoad secundum verò non una in omnibus diœcesibus servatur regula; nam alicubi determinantur quindecim dies, alicubi laxior dierum indulgetur mensura, & aliquibus in locis nulla fit temporis præscriptio. In hoc, crederem, monasteriorum habendam esse rationem, & juxta perfectionem, & regularum observantiam, nec non majorem, vel minorem monialium numerum, tempus esse indulgendum, ad hoc ut confessarius majori diligentia, & monialium utilitate possit suum munus obire.

Quar. 9. An tempus, v. g. quindecim dierum concessum ad audiendas monialium confessiones incipiat currere à die expeditæ licentiæ, vel à die incepti exercitii confessionum; & an illi quindecim dies debeant esse continui, vel possint sumi interpolati.

Resp. Quando non obstat vel consuetudo, vel statutum aliquod particulare, incipere à die incepti exercitii. Quia tempus respiciens actum incipit cum ipso actu, ut tradunt Glossæ, in c. Anteriorum in i. r. l. 9. 6. Imola, Baldus, & alii. Unde cum tempus quindecim dierum respiciat exercitium confessionum, debet incipere ab ipso exercitio. Non tamen per hoc quindecim dies debent sumi interpolati, sed continui, quia, licet concessio sit facta quoad exercitium, attamen quo ad durationem cordatur exercitium tali tempori; unde exercitium semel inchoatum sequitur naturam temporis; tempus autem de sui natura dicit continuitatem præcipuè quando est determinatum à lege, vel statuto, l. Generosus, de his, qui nat. infam.

infam. & observant Lupus, Albert. Vela, & Bordon. Verum quidem est, quod tempus quindecim dierum non est ita strictè sumendum, ut ad decem, & septem non possit extendi, ob regulam illam juris communiter receptam, dies termini non computantur in termino, quæ in præsentî materia, utpotè favorabili animæ, est admittenda.

Quar. 10. An confessarius extraordinarius elapso termino possit absque nova licentia audire monialis confessionem tempore habili inceptam, quæ vel ratione alicujus casus reservati, vel ratione majoris discussionis, non potuit intra præfixum tempus compleri.

Resp. Posse, & ita tenere debent Henric. Roderiq. Sanch. Bossius, & alii relati à Pa. I. qual. de i. jun. dec. 160. num. 5. quatenus asserunt, quod, quando durante Jubilæo confessio Sacramentalis est incepta, si confessarius non potuit absolvere penitentem, quia habet casus indigentes discussione, potest absolvere à reservatione elapso Jubilæo, etiam si prius non absolverit reservationem, quia, quando causa est cepta, partes acquirunt jus ad terminationem ipsius, non obstant, quod deberet expirare jurisdicção delegati, cap. licet undique, cap. gratum, cap. relatum, de offic. de leg. & notat Sanctarel. de Jubil. cap. 8. dub. 7. alios citans. Cum igitur etiam in nostro casu acquisitum sit jus ad confessionem complendam, eo ipso, quod est incepta debito tempore, poterit compleri, quia censetur prorogari tempus, donec confessio compleatur. Quod etiam potest presumi ex benigna Superioris voluntate.

Quar. 9. An Confessarius extraordinarius possit absque speciali licentia celebrare in Ecclesia monialium, ad quarum confessiones au-

d'endas est deputatus. Immo & iis ministrare Eucharistiam, & concionari, durante facultate ad confessiones.

Resp. Videri, quod sic: quia cum confessarius ordinarius monialium sit illarum Parochus, & earum Ecclesia dicatur quasi parochialis, Bordon. *M'secl. dec.* 129. confessarius quoque extraordinarius, durante illius mune. re, censendus erit pro illo tempore Parochus, cum succedat in locum, & jurisdictionem Ordinarii. Unde poterit in Monialium Ecclesia, tanquam in sua parochiali, celebrare Eucharistiam ministrare, nec non coram illis concionem habere, cum hæc omnia ad munus pastorale pertineant. Nihilominus, nisi concentrat consuetudo, & ex circumstantiis possit præsumi voluntas Superioris, oppositum sustinendum puto, quia celebrationis, communionis, & concionis actus sunt diversi ab exercitio confessionis, à diversis autem non fit illatio. Et hoc præcipuè attendi debet quoad actum concionandi, ut optime advertit Tamburini. *de jur. Abbat. disp.* 16. §. 9. n. 1. Tum quia praxis communis est in contrarium, tum quia ex reprehensione facta alicuius defectus inter concionandum, alicui moniali minus prudenti, & plus æquo suspicari potest suspicionem ingerere, se loqui ex noticia habita in confessione, cujus rei cavenda est etiam quælibet remotissima suspicio, ne moniales neque in minimo possint diffidere de sigillo. Vide Pignatelli. *l. 8. consulti. 62. n. 33.*

CAPUT VII.

De Monialium obligatione
quoad Clausuram.

§. I.

De Clausura in communi.

Quar. 1. Quid veniat appellatione clausuræ.

Resp. Venire totum illud spatium monasterii, ad quod liber est accessus ipsis monialibus, & non secularibus personis. Clausura consistit in indivisibili, quare si monialis ad unum, vel duos pedes exeat, quamvis statim regrediatur, clausuram violat. Item si ambobus pedibus se transferat extra jantam limites clausuræ terminantem, etiam si sit intra illius spatium, quod est intra monasterii portam clausam, & inter aliam secularibus patet. Ita Rodriq. & Sanch., in *Sum. c.* 15. n. 7. *l. 6.* Item si appento fune ex liminari ostii clausuræ monasterii, eaque manibus apprehensa se toto corpore à terra elevatam agitet motu reciproco modo intra clausuram, modò extra. Item si ascendat arborem positam in horto monasterii, & procedat ad ramiem omnino prominentem extra murum clausuræ. Neque excusari potest præfata monialis ratione parvitatatis materiæ, quia clausura, ut diximus, certis terminis definitur, quos æquè excedit is, qui à monasterio longè recedit, ac qui ad duos pedes egreditur. Ita Bonac. *tract. de Claus. g. 1. punct. 4. n. 2.* Contrarium docent Naldus, v. *clausura*, n. 1. Grassus, &